

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ
การดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลสองคลอง
อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

THE RELATIONSHIP BETWEEN KNOWLEDGE LEVEL
OF SUFFICIENCY ECONOMY AND PRACTICE LEVEL OF SUFFICIENCY ECONOMY IN
SONG KLONG SUB DISTRICT COMMUNITY, BANGPAKONG DISTRICT,
CHACHOENGSAO PROVINCE

ปัทมา โกเมนทร์จรัส
Pattama Komenjumrus

อาจารย์สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลสองคลองอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา 2) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม กับ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กับ ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม โดยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 384 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติขั้นพื้นฐาน และการทดสอบไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมในระดับมาก 2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้านร่างกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับมาก 3) ระดับความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือนที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 4) ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านร่างกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to study the knowledge level of sufficiency economy in Songklong sub district community, Bangpakong district, Chachoengsao province, 2) to study the practice level of sufficiency economy in Songklong sub district community, Bangpakong district, Chachoengsao province, 3) to study the relationship between overall knowledge level of sufficiency economy and gender, age, religion, education level, marriage status, family status, main occupation, revenue per month and expenditure per month and 4) to study the relationship between practice level of sufficiency economy and overall knowledge level of sufficiency economy. This research is quantitative research using a survey research method and questionnaire to collect data. The sample size included 384 people. The data were statistically analyzed by using basic statistics and tested by chi-square.

The results indicated that 1) most people of the sample group had a high overall knowledge level of sufficiency economy, 2) most people of the sample group had a high practice level of sufficiency economy which consisted of body and mind practice level, economic practice level, social practice level and environmental practice level, 3) the overall knowledge level of sufficiency economy did not affect the gender, age, religion, education level, marriage status, family status, main occupation, revenue per month and expenditure per month at the level significant 0.05. and 4) the practice level of sufficiency economy which consisted of body and mind practice level, economic practice level, social practice level and environmental practice level did not affect the overall knowledge level of sufficiency economy at the level significant 0.05.

คำสำคัญ

เศรษฐกิจพอเพียง สองคลอง ฉะเชิงเทรา

Keywords

Sufficiency Economy, Songklong, Bangpakong

ความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศในการให้ประเทศมีความเจริญเติบโตเป็นหลัก จนกระทั่งในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ทางสำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ทำการอัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญาในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 ดังกล่าว

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นหลักที่ยึดหลักทางสายกลาง โดยจะอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ตลอดจนการใช้ความรู้ และคุณธรรม ซึ่งหลักดังกล่าวจะสามารถนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤต ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ เนื่องจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว สามารถนำมาปฏิบัติได้ไม่ใช่ว่าเฉพาะในหมู่ของคนจนหรือเกษตรกรเท่านั้น แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับบุคคลทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ระดับชุมชน ระดับองค์กร และระดับประเทศ โดยความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว จะมุ่งเน้นไปที่การดำเนินชีวิตที่ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีความประหยัด รู้จักดูแลสุขภาพ ตลอดจนการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในด้านความพอเพียงระดับชุมชน จะมุ่งเน้นไปที่การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างประโยชน์ต่อส่วนรวม อาทิ การรวมกลุ่มอาชีพ การช่วยดูแลรักษาความสงบและความสะอาด เป็นต้น สำหรับความพอเพียงในระดับองค์กร เช่น ความพอเพียงในภาคธุรกิจเอกชน จะเป็นการมุ่งเน้นในการแสวงหาผลตอบแทนบนพื้นฐาน ของการแบ่งปันเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น และพนักงาน และสำหรับความพอเพียงในระดับประเทศ จะมุ่งเน้นไปในส่วนของการบริหารจัดการประเทศ ซึ่งมีการวางรากฐานให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่อย่างพอมีพอกินและพึ่งตนเองได้ ตลอดจนเสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างชุมชนจนเป็นสังคมแห่งความพอเพียงในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

จากความสำคัญและประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งนี้เนื่องจากในชุมชนดังกล่าว เป็นชุมชนที่มีอาชีพหลัก ในการทำประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาชีพรองคือ รับจ้างการตัดเย็บเสื้อผ้า (องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง, 2558) ประกอบกับผู้วิจัยได้ไปทำโครงการบริการวิชาการโดยไปทำการบรรยายให้ความรู้ด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนในชุมชนดังกล่าว และการไปในครั้งนั้นทำให้ทราบว่าผู้นำของชุมชนได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนของชุมชนมีการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้สืบเนื่องจากผู้นำของชุมชนจะมีการอบรมให้ความรู้การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนของชุมชนอยู่เป็นประจำ ดังนั้น ในการนี้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทำการวิจัยเพื่อจะศึกษาถึงระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ระดับปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม กับ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ

การดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กับ ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ของชุมชนดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่าประชาชนของชุมชนดังกล่าวจะมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองของชุมชนแบบยั่งยืนต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นอย่างไร
2. ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นอย่างไร
3. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม กับ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน เป็นอย่างไร
4. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กับ ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม กับ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กับ ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม

วิธีดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราจะใช้กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษาที่มีการปรับมาจากงานวิจัยของ สรัญญา อติแพทย์ (2551)ซึ่งมีกรอบการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์

1. ความพอประมาณ หมายถึง การมีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ใช่จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย การรู้จักแบ่งปัน ไม่เอาเปรียบคนอื่นและไม่เอาเปรียบสังคม มีความพอใจในการกินอยู่แบบไทยๆ และภูมิใจในการใช้ของใช้แบบพื้นบ้าน (เสรี พงศ์พิศ, 2550) ในงานวิจัยนี้จะใช้ในความหมายของ การมีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ใช่จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย การรู้จักแบ่งปัน ไม่เอาเปรียบคนอื่นและไม่เอาเปรียบสังคม มีความพอใจในการกินอยู่แบบไทยๆ และภูมิใจในการใช้ของใช้แบบพื้นบ้าน

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ การกินอยู่อย่างมีข้อมูล (เสรี พงศ์พิศ, 2550) ในงานวิจัยนี้จะใช้ในความหมาย การตัดสินใจต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ การกินอยู่อย่างมีข้อมูล

3. ความมีภูมิคุ้มกันในตัว หมายถึง การมีความมั่นคงในชีวิต มีครอบครัวที่อบอุ่น (เสรี พงศ์พิศ, 2550) ในงานวิจัยนี้จะใช้ในความหมายการมีความมั่นคงในชีวิต มีครอบครัวที่อบอุ่น

4. คุณธรรม หมายถึง ความกตัญญู ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ มีความเกรงกลัวต่อการกระทำความชั่ว (เครือข่ายโครงการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม, 2558) สำหรับในงานวิจัยนี้จะนิยามคุณธรรมในความหมายของ ความซื่อสัตย์ การมีน้ำใจและมีความเกรงกลัวต่อการกระทำความชั่ว

5. ความรอบรู้ หมายถึง ความรู้ในหลักวิชาการต่างๆ อย่างถูกต้อง

6. ประโยชน์ หมายถึง การใช้ชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ครอบครัวมีเวลาต่อกัน ทำให้เกิดการลดปัญหาอาชญากรรม และทำให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชากรในชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีจำนวนทั้งสิ้น 9,084 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง, 2558)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973) ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 384 คน

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัย จะใช้แบบสอบถามการวิจัย ซึ่งจะมีสามส่วนคือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูลระดับปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ในการวิเคราะห์ข้อมูล จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จะทำการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติความถี่ ค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติความถี่ ค่าร้อยละ

ในด้านของการแปลผลระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง จะกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การแปลผลขององค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบด้านความรู้	จำนวนทั้งหมด (ข้อ)	ตอบถูก	
		ระดับความรู้มาก (ข้อ)	ระดับรู้น้อย(ข้อ)
ด้านความหมาย	3	2-3	1
ด้านความพอประมาณ	4	3-4	1-2
ด้านความมีเหตุผล	3	2-3	1
ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	4	3-4	1-2
ด้านความรอบรู้	3	2-3	1
ด้านคุณธรรม	3	2-3	1
ด้านประโยชน์	3	2-3	1

ในด้านภาพรวมของระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสามารถวิเคราะห์ดังนี้

ระดับความรู้	ตอบถูก
มาก	12-23 ข้อ
น้อย	1-11 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลระดับปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติความถี่ ค่าร้อยละ

ในด้านของการแปลผลระดับปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจะกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 เกณฑ์การแปลผลขององค์ประกอบด้านการปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบด้านการปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนทั้งหมด (ข้อ)	ตอบถูก	
		ระดับปฏิบัติมาก (ข้อ)	ระดับปฏิบัติน้อย (ข้อ)
ด้านร่างกายและจิตใจ	7	4-7	1-3
ด้านเศรษฐกิจ	10	6-10	1-5
ด้านสังคม	5	3-5	1-2
ด้านสิ่งแวดล้อม	7	4-7	1-3

ส่วนที่ 4 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1. การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมกับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์

2. การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ระดับปฏิบัติด้านร่างกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม กับระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมจะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์

สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์คือ ค่าสถิติ ไคสแควร์ ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$x^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ O_{ij} = จำนวนความถี่ของข้อมูลที่มีลักษณะที่ i ของตัวแปรที่หนึ่ง และมีลักษณะที่ j ของตัวแปรที่สอง

E_{ij} = ความถี่หรือจำนวนที่คาดไว้ของลักษณะที่ i ของตัวแปรที่หนึ่ง และมีลักษณะที่ j ของตัวแปรที่สอง

r = จำนวนลักษณะของตัวแปรที่หนึ่ง

c = จำนวนลักษณะของตัวแปรที่สอง

ผลการวิจัย

ในการศึกษางานวิจัยนี้สามารถทำการสรุปผลการวิจัยได้เป็น 4 ประเด็น คือ 1) ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 2) ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3) การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ที่มีต่อ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน 4) การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านร่างกายและจิตใจ ในด้านเศรษฐกิจ ในด้านสังคม และในด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ ระดับความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม

1) ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ในส่วนของระดับความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 94.8 และในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.2

2) ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ในการพิจารณาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จะทำการพิจารณาในด้านของร่างกายและจิตใจ ในด้านเศรษฐกิจ ในด้านสังคม และในด้านของสิ่งแวดล้อม

ในด้านร่างกายและจิตใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 98.2 และในระดับที่น้อยคิดเป็นร้อยละ 1.8

ในด้านเศรษฐกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 97.1 และในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 2.9

ในด้านสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 98.2 และในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 1.8

ในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 96.9 และในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 3 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับปฏิบัติการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับมาก	ระดับน้อย	รวม
ด้านร่างกายและจิตใจ	377 (98.2%)	7 (1.8%)	384 (100%)
ด้านเศรษฐกิจ	373 (97.1%)	11 (2.9%)	384 (100%)
ด้านสังคม	377 (98.2%)	7 (1.8%)	384 (100%)
ด้านสิ่งแวดล้อม	372 (96.9)	12 (3.1%)	384 (100%)

ที่มา : จากการคำนวณ

3) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

3.1) การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมที่มีต่อ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน

ในการทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ที่มีต่อ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน พบว่า ระดับความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยที่ค่าสถิติไคสแควร์เท่ากับ 0.493, 3.383, 0.356, 5.928, 0.312, 0.105, 4.850, 2.317 และ 4.030 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมที่มีต่อ สถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง		รวม	χ^2	P value
	น้อย	มาก			
เพศ					
ชาย	10	153	163		
หญิง	10	211	221		
รวม	20	364	384	0.493	0.483
อายุ					
ต่ำกว่า 40 ปี	4	148	152		
40 ปีขึ้นไป	16	216	232		
รวม	20	364	384	3.383	0.066
ศาสนา					
พุทธ	18	310	328		
อื่นๆ	2	54	56		
รวม	20	364	384	0.356	0.551

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง		รวม	χ^2	P value
	น้อย	มาก			
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าประถมศึกษา	6	42	48		
ประถมศึกษา	6	145	151		
สูงกว่าประถมศึกษา	8	177	185		
รวม	20	364	384	5.928	0.052
สถานภาพสมรส					
สมรส	11	223	234		
อื่น ๆ	9	141	150		
รวม	20	364	384	0.312	0.576
สถานภาพในครอบครัว					
หัวหน้าครอบครัว / คู่สมรสของหัวหน้า	12	205	217		
ผู้อาศัยและอื่นๆ	8	159	167		
รวม	20	364	384	0.105	0.746
อาชีพหลัก					
เกษตรกร	2	52	54		
รับจ้าง/พนักงานบริษัท /รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	8	213	221		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และอื่นๆ	10	99	109		
รวม	20	364	384	4.850	0.088
รายได้ต่อเดือน					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	5	110	115		
10,000-15,000 บาท	10	172	182		
15,001-20,000 บาท	2	57	59		
20,001 บาท ขึ้นไป	3	25	28		
รวม	20	364	384	2.317	0.509

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง		รวม	χ^2	P value
	น้อย	มาก			
รายจ่ายต่อเดือน					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2	77	79	4.030	0.258
5,000-10,000 บาท	12	157	169		
10,001-15,000 บาท	4	112	116		
15,001 บาท ขึ้นไป	2	18	20		
รวม	20	364	384		

ที่มา : จากการคำนวณ

3.2) การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านร่างกายและจิตใจ ในด้านเศรษฐกิจ ในด้านสังคม และในด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม

ในการทดสอบความสัมพันธ์ของระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านร่างกายและจิตใจในด้านเศรษฐกิจ ในด้านสังคม และในด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อ ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม พบว่า ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านร่างกายและจิตใจ ในด้านเศรษฐกิจ ในด้านสังคม และในด้านสิ่งแวดล้อมไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสถิติไคสแควร์เท่ากับ 0.392, 0.622, 0.392 และ 0.245 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์ของระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม

ระดับความรู้ เกี่ยวกับแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงใน ภาพรวม	ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนิน ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง		รวม	χ^2	P value
	น้อย	มาก			
ด้านร่างกายและจิตใจ					
น้อย	0	20	20		
มาก	7	357	364		
รวม	7	377	384	0.392	0.531

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ระดับความรู้ เกี่ยวกับแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงใน ภาพรวม	ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนิน ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง		รวม	χ^2	P value
	น้อย	มาก			
ด้านเศรษฐกิจ					
น้อย	0	20	20		
มาก	11	353	364		
รวม	11	373	384	0.622	0.430
ด้านสังคม					
น้อย	0	20	20		
มาก	7	357	364		
รวม	7	377	384	0.392	0.531
ด้านสิ่งแวดล้อม					
น้อย	1	19	20		
มาก	11	353	364		
รวม	12	372	384	0.245	0.621

ที่มา : จากการคำนวณ

อภิปรายผล

จากการศึกษาในงานวิจัยนี้สามารถอภิปรายได้ว่า ผลงานวิจัยดังกล่าวมีทั้งส่วนที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยท่านอื่น โดยในส่วนที่สอดคล้องกันนั้น จะมีส่วนที่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสรินญา อติแพทย์ (2551) ซึ่งทำการศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของคณะทำงานแผนชีวิตชุมชน กรณีศึกษาชุมชนขยายผลในกรุงเทพมหานคร พบว่า ชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของผู้วิจัย ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากเช่นกัน และในส่วนของผลงานวิจัยของดวงตา สราญรมย์ (2556) ได้ทำการศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบึงบัว ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับการปฏิบัติที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ล้วนแล้วแต่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของผู้วิจัย ที่ทำการศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้งสิ้นเช่นกัน สำหรับผลงานวิจัยในส่วนที่ไม่สอดคล้องกันนั้น จะเป็นส่วนการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นั่นคือผลงานวิจัยของสรินญา อติแพทย์ (2551) พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับระดับปฏิบัติตามแนวคิด

เศรษฐกิจพอเพียงในด้านร่างกายและจิตใจ และในด้านสังคม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในส่วนผลงานวิจัยของเอื้องทิพย์ เกตุกราย (2551) ซึ่งทำการศึกษา การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีพบว่า การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนในตำบลคลองพระอุดม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามลำดับการศึกษา อายุ อาชีพ แหล่งความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และในส่วนของผลงานวิจัยของนภาพรรณ วงศ์มณี (2553) ซึ่งทำการศึกษากำหนดแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษาชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอบางบาล จังหวัดเชียงราย พบว่าการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้โดยรวมแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา ระดับความรู้ และความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแตกต่างจากผลงานของผู้วิจัย นั่นคือ ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมไม่แตกต่างกันระหว่าง เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นอกจากนี้ ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านร่างกายและจิตใจ ในด้านเศรษฐกิจ ในด้านสังคม และในด้านสิ่งแวดล้อม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านร่างกายและจิตใจ ในด้านเศรษฐกิจ ในด้านสังคม และในด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งสืบเนื่องมาจากผู้นำของชุมชนมีการนำแนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตที่เข้มแข็ง ตลอดจนมีการจัดอบรมความรู้ที่เกี่ยวกับการนำแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตให้กับประชาชนในชุมชนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สามารถที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในด้านต่างๆ ได้ดังนี้ 1) ด้านร่างกายและจิตใจ อาทิ การใช้ชีวิตอย่างสมถะ การไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา 2) ในด้านของเศรษฐกิจ อาทิ การลดค่าใช้จ่ายบางอย่าง เช่น ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์ การหาซื้อข้าวของเครื่องใช้ในราคาที่เหมาะสมแก่ฐานะ การลดรายจ่ายด้วยการปลูกพืชผักสวนครัวในบ้าน การไม่ก่อหนี้จนเกินความสามารถที่จะจ่าย 3) ในด้านสังคม อาทิ การร่วมกับชุมชนในการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การมีส่วนร่วมเสียสละแรงกายในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน การคอยเป็นหูเป็นตาดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชน และ 4) ในด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ การทำเป็นตัวอย่างของการนำเศษสิ่งของเหลือใช้นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพื่อลดปริมาณขยะ การมีส่วนร่วมใน

การรณรงค์ให้ชุมชนจัดการคัดแยกขยะก่อนทิ้งเพื่อลดปัญหาขยะล้นเมือง การมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ทั้งในบ้านและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษางานวิจัยครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจสามารถที่จะทำการศึกษาระดับปฏิบัติการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านร่างกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยอาจจะทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชุมชนต่าง ๆ ในอำเภอเดียวกัน ก็จะทำให้เห็นภาพที่กว้างไกลมากขึ้น นอกจากนี้ก็อาจจะทำการศึกษาโดยการทดสอบโดยใช้ค่าสถิติอื่นๆ เช่น ค่าสถิติ t-test และค่าสถิติ f-test ก็จะทำให้ได้ผลลัพธ์ในรูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนในหลากหลายมิติมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม

บรรณานุกรม

- เครือข่ายโครงการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม. (2558). **คุณธรรม-จริยธรรม**. เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2558 สืบค้นจาก <http://www.jariyatam.com/th/moral-01->
- ดวงตา สราญรัมย์. (2556). **การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบึงบัว ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี**. วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ. เข้าถึงเมื่อ 24 กันยายน 2557 สืบค้นจาก <http://inno.vru.ac.th/doc/>
- นภาพรรณ วงศ์มณี. (2553). **การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน กรณีศึกษาชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.
- สรินญา อติแพทย์. (2551). **การดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของคณะทำงานแผนชีวิตชุมชนกรณีศึกษาชุมชนขยายผลในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ ศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสรี พงศ์พิศ. (2550). **เศรษฐกิจพอเพียง เกิดได้ถ้าใจปรารถนา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง. (2558). **ข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบลสองคลอง**. เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2558 สืบค้นจาก <http://www.songklong.go.th/index.php?option=comcontent&view=article&id=11&Itemid=59>

เอื้องทิพย์ เกตุกราย. (2551). การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของ
ประชาชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

Yamane Taro. (1973). *Statistics: an Introduction Analysis*. 3rded. New York:
Harper And Raw.